

Justitiedepartementet

2009-10-12

EU-nämndens kansli
Riksdagen

Kopia: Justitieutskottets kansli
Kopia: Socialförsäkringsutskottets kansli

Kommenterad dagordning för ministerrådsmötet för rättsliga och inrikes frågor samt räddningstjänst (RIF-rådet) i Luxemburg den 23 oktober 2009

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

2. Godkännande av A-punktlistan

Det föreligger ännu ingen trolig A-punktlista.

**3. Femte rapporten från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om vissa tredjeländers upprätthållande av viseringskrav i strid med ömsesidighetsprincipen i överensstämmelse med artikel 1.5 i rådets förordning (EG) nr 539/2001 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav, ändrad genom rådets förordning (EG) nr 851/2005 vad gäller ömsesidighetsmekanismen
– Föredragning och inledande diskussion
(sr Billström)**

Avsikten med behandlingen i rådet
Föredragning och inledande diskussion.

Bakgrund

Viseringsreciprocitet innebär att alla EU-medborgare ska ha viseringsfrihet till alla tredjeländer vars medborgare i sin tur kan resa till EU-Schengenområdet utan krav på visering. Vissa tredjeländer har dock behållit viseringskravet för medborgare i ett antal medlemsstater. Det är kommissionens uppgift att påtala och inleda förhandlingar med det

tredjelandet i fråga i syfte att åstadkomma full reciprocitet. Kommissionen ska rapportera till Europaparlamentet och rådet och kan föreslå motåtgärder och tillfälligt introducerande av viseringskrav gentemot de tredjeländer där reciprocitet inte uppnåtts. Kommissionen har hittills presenterat fyra rapporter om reciprocitetsmekanismen i vilka kommissionen lyft fram de tredjeländer som ännu inte tillämpat ömsesidighet. I den senaste rapporten den 23 juli 2008, noterade kommissionen att framsteg inte gjorts vad gällde Japan, Panama, Singapore och USA. Kommissionens femte rapport om viseringsreciprocitet väntas i slutet av oktober 2009.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar rapporten och en uppdatering och analys från kommissionen. Sverige stödjer kommissionens arbete för viseringsreciprocitet som syftar till att verka för likabehandling av alla unionens medborgare. Alla medlemsstater ska omfattas av viseringsfrihet till de tredjeländer som omfattas av viseringsfrihet till EU.

Se vidare i bifogad promemoria.

4. Rapport från kommissionen till rådet om återinförande av viseringskrav av Kanada för medborgare från Republiken Tjeckien i överensstämmelse med artikel 1.4 c i rådets förordning (EG) nr 539/2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav, ändrat genom rådets förordning (EG) nr 851/2005 vad gäller ömsesidighetsmekanismen – Föredragning och inledande diskussion (sr Billström)

Avsikten med behandlingen i rådet

Föredragning och inledande diskussion.

Bakgrund

Den 14 juli 2009 återinförde Kanada viseringskravet för tjeckiska medborgare. Tjeckien notifierade kommissionen om situationen samma datum. Notifikationen publicerades i Europeiska Gemenskapens officiella tidning (EGT) den 6 augusti 2009. Efter publiceringen ska kommissionen inom 90 dagar, dvs. senast den 6 november, rapportera till rådet och ge en analys av situationen samt komma med eventuella förslag på åtgärder. Kommissionens analys väntas i slutet av oktober 2009.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar rapporten. Sverige stödjer kommissionens arbete för viseringsreciprocitet som syftar till att verka för likabehandling av alla

unionens medborgare. Alla medlemsstater ska omfattas av viseringsfrihet till de tredjeländer som omfattas av viseringsfrihet till EU.

Se vidare i bifogad promemoria.

5. Europeisk byrå för samarbete i asylfrågor

= Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en europeisk byrå för samarbete i asylfrågor (R)

= Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av beslut nr 573/2007/EG om inrättande av Europeiska flyktingfonden för perioden 2008–2013 och om avskaffande av finansieringen av vissa gemenskapsåtgärder samt om nya gränser för högsta tillåtna finansiering (R)

– Lägesrapport (*offentlig överläggning enligt artikel 8.1 c*)
(sr Billström)

Dagordningspunkten har strukits.

6. Utkast till rådets rambeslut om ackreditering av kriminalteknisk laboratorieverksamhet (R)

– Allmän riktlinje
(sr Ask)

Avsikten med behandlingen i rådet
Allmän inriktning.

Bakgrund

I takt med att allt mer information utbyts mellan medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter är det angeläget att säkerställa att kvalitén på informationen är hög och tillförlitlig, inte minst vad gäller känsliga personuppgifter som DNA och fingeravtryck.

Sverige vill säkerställa att bevismaterial som utbyts mellan de brottsbekämpande myndigheterna håller en hög och jämn kvalitet. Sverige och Spanien presenterade i juni 2009 ett förslag till rambeslut om att göra ackreditering av laboratorieanalyser för DNA och fingeravtryck obligatoriskt i hela EU.

Syftet med förslaget är att, genom att ackreditera alla kriminaltekniska laboratorier i EU, säkerställa att DNA och fingeravtryck som utbyts mellan medlemsstaterna är lika tillförlitliga oavsett ursprungsland.

Svensk ståndpunkt

Sverige är förslagsställare tillsammans med Spanien och har som ambition att nå en överenskommelse om en allmän inriktning vid rådet den 23 oktober.

Se vidare i bifogad promemoria.

7. Förslag till rådets beslut om inrättande av ett europeiskt nätverk för förebyggande av brottslighet (EUCPN) och om upphävande av beslut 2001/427/RIF (R)
– Allmän riktlinje
(sr Ask)

Avsikten med behandlingen i rådet
Allmän inriktning.

Bakgrund

EUCPN inrättades på svenskt och franskt initiativ, för att främja brottsförebyggande metoder på EU-nivån och utbyte av kunskap, erfarenheter och goda rutiner kring brottsförebyggande metoder och verksamhet. En extern utvärdering av EUCPN presenterades under våren 2009.

Utvärderingen rekommenderar att EUCPN utvecklas som ett EU-nätverk, finansierat av EU, och fokuserat på några huvudsakliga aktiviteter där nätverket har reellt mervärde, som att identifiera och utbyta goda rutiner genom konferenser och genom en hemsida. Styrelsen bör i större utsträckning arbeta med strategiska frågor, de nationella representanternas roll bör tydliggöras och sekretariatet stärkas genom utökade resurser.

EUCPN:s styrelse inrättade under våren 2009 en informell arbetsgrupp som i juni 2009 presenterade sina rekommendationer om förändringar, vilka fick enhälligt stöd av EUCPN:s styrelse. Det förslag till rådsbeslut som lades fram av 11 medlemsstater, däribland Sverige, i början av juli bygger på dessa rekommendationer.

Svensk ståndpunkt

Sverige är en av initiativtagarna till förslaget och har som ambition att nå en överenskommelse om en allmän inriktning på rådet den 23 oktober.

Se vidare i bifogad promemoria.

8. (ev.) Avtal om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionen och Japan
(sr Ask)

Dagordningspunkten har strukits.

9. Processuella rättigheter

a) Utkast till rådets resolution om en färdplan för att stärka misstänkta eller åtalade personers processuella rättigheter vid straffrättsliga förfaranden

– Antagande

b) Förslag till rådets rambeslut om rätt till tolkning och översättning i brottmål (R)

– Allmän riktlinje

c) Förslag till resolution från rådet och medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om främjande av medlemsstaternas genomförande av rätten till tolkning och översättning i straffrättsliga förfaranden

– Allmän riktlinje (offentlig överläggning enligt artikel 8.3)

(sr Ask)

Avsikten med behandlingen i rådet

Allmän inriktning.

Bakgrund

År 2004 lade kommissionen fram ett förslag till rambeslut om vissa rättssäkerhetsgarantier i brottmål i Europeiska unionen. Förslaget behandlade ett antal processuella rättigheter – bl.a. rätten till tolkning och översättning – för misstänkta och tilltalade i brottmål. Efter långdragna och svåra förhandlingar kunde år 2007 konstateras att det inte var möjligt att träffa någon överenskommelse mellan medlemsstaterna.

Det svenska ordförandeskapet har satsat på att återuppta arbetet och lade den 1 juli i år fram ett förslag till rådsresolution med en färdplan för arbetet med processuella rättigheter i straffrättsliga förfaranden

Som ett första steg i den lanserade färdplanen lade kommissionen den 8 juli i år fram ett förslag till rambeslut angående misstänkta och tilltalades rätt till tolkning och översättning i straffrättsliga förfaranden.

Det svenska ordförandeskapet lade därefter den 15 juli fram ett förslag till rådsresolution med praktiska åtgärder som ska främja genomförandet av rätten till tolkning och översättning.

Svensk ståndpunkt

Sverige stödjer förslagen och har som ambition att nå en överenskommelse om en allmän inriktning vid rådsmötet.

Se vidare i bifogad promemoria.

10. Förslag till rådets rambeslut om överföring av straffrättsliga förfaranden (R) (offentlig överläggning enligt artikel 8.3)

(sr Ask)

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet ska dels fastställa att medlemsstaterna anser att det finns behov av ett instrument på området och dels bekräfta den enighet som uppnåtts beträffande själva formerna för samarbetet.

Bakgrund

Med överförande av lagföring avses när en pågående brottsutredning flyttas från en stat till en annan för fortsatt utredning och eventuellt åtal. Idag tillämpas olika regelverk mellan medlemsstaterna, vilket motverkar EU:s mål om ett gemensamt område för frihet, säkerhet och rättvisa.

I juni 2009 lade Sverige fram ett förslag till rambeslut om överförande av lagföring tillsammans med 15 andra medlemsstater. Ett utvecklat samarbete kring överförande av lagföring ska ses som ett komplement till det nuvarande straffrättsliga samarbetet. Åtgärden kan vara ett alternativ till mer repressiva åtgärder, t.ex. användning av den europeiska arresteringsordern, och kan leda till en sammanförd och effektivare lagföring av brott som utreds i olika medlemsstater.

Svensk ståndpunkt

Målsättningen bör vara att skapa ett praktiskt tillämpbart samarbetsinstrument som skapar mervärde i det straffrättsliga samarbetet genom att leda till en sammanförd och effektivare lagföring av brott.

Se vidare i bifogad promemoria.

11. Förslag till rådets rambeslut om förebyggande och bekämpande av människohandel samt skydd av offer för sådan verksamhet och om upphävande av rambeslut 2002/629/RIF (R)

– Lägesrapport

(sr Ask)

Avsikten med behandlingen vid rådsmötet

Lägesrapport.

Bakgrund

Kommissionen lade under våren 2009 fram förslag till nytt rambeslut om förebyggande och bekämpande av människohandel samt skyddande av offer.

Förslaget till nytt människohandelsrambeslut syftar till att skapa ett mer integrerat och holistiskt synsätt i kampen mot människohandel för att i ökad utsträckning förebygga och lagföra människohandelsbrott och skydda brottsoffrens rättigheter. Förslaget innehåller bestämmelser om bl.a. en utvidgad kriminalisering av människohandel och anstiftan, medhjälp och försök till sådant brott, skärpta lägsta maximistraff och

försvårande omständigheter, ansvar och sanktioner för juridiska personer, att inte åtala eller straffa människohandelsoffer i vissa fall, utredning och lagföring inklusive preskription, utvidgad jurisdiktion, undantag från kravet på dubbel straffbarhet, skydd av och stöd till brottsoffer, krav på övervägande av kriminalisering av att använda tjänster från människohandelsoffer samt inrättande av nationella rapportörer.

Förslaget har tidigare behandlats i EU-nämnden den 3 april 2009 och den 29 maj 2009.

Förhandlingarna på rådsarbetsgruppsnivå inleddes under det tjeckiska ordförandeskapet. Sedan Sverige tagit över som ordförande har arbetet i arbetsgruppen fortsatt med täta sammanträdestillfällen.

Sverige ser med tillfredsställelse att EU:s medlemsstater kommit mycket långt i arbetet med att enas kring nya, effektivare och ändamålsenliga bestämmelser i kampen mot människohandel. Målsättningen är att nå en politisk överenskommelse under det svenska ordförandeskapet.

12. Övriga frågor

= Viseringslättnader i västra Balkan (begäran från Slovenien)

Enligt uppgift vill Slovenien vid rådet den 23 oktober informera om resultatet av diskussionerna om viseringslättnader vid den regionala ministerkonferensen ”olaglig invandring, organiserad brottslighet, korruption och terrorism”, Brdo, Slovenien den 8-9 september 2009.

Möte i Gemensamma kommittén på ministernivå

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

2. SIS II

– Lägesrapport (sr Ask)

Avsikten med behandlingen i rådet

Lägesrapport.

Bakgrund

Schengens informationssystem (SIS) är det gemensamma efterlysnings- och spaningsregister som används av länderna som deltar i Schengensamarbetet. Sverige anslöts till systemet 2001. Utvecklingen av nästa generation av systemet (SIS II) pågår under kommissionens ledning sedan ett antal år.

Vid rådsmötet den 4-5 juni 2009 antog rådet slutsatser om arbetet med SIS II. Slutsatserna innebär sammanfattningsvis att:

- Utvecklingen av SIS II ska fortsätta med samma tekniska lösning utifrån den reparationsplan som tagits fram under våren.
- Som en säkerhetsgaranti mot ytterligare allvarliga problem ska den alternativa tekniska lösningen behållas som en reservplan.
- Under slutet av 2009 ska ett särskilt milstolpstest utföras för att bedöma om vissa vitala delar av det centrala systemet är tillräckligt stabila. Om detta milstolpstest misslyckas ska en övergång till reservplanen sättas i verket.
- Parallellt ska styrningen av projektet förstärkas. Dels genom att öka medlemsstaternas insyn i projektet och dels genom att klargöra och förtydliga ledningsstrukturen (det sätt på vilket kommissionen och dess leverantör utför uppdraget).

Det svenska ordförandeskapets ambition är att genomföra dessa rådsslutsatser på ett effektivt sätt och på det sättet föra SIS II arbetet framåt och vidareutveckla arbetsmetoderna för arbetet.

Svensk ståndpunkt

Sveriges fortsatta ambition är att arbetet med att ta fram nästa generation av SIS ska kunna avslutas på ett så smidigt sätt som möjligt med hänsyn till såväl juridiska, ekonomiska och tekniska faktorer.

Se vidare i bifogad promemoria.

3. Informationssystemet för viseringar (VIS)

– Lägesrapport / ändrad tidsplan

Avsikten med behandlingen i rådet

Lägesrapport från kommissionen.

Bakgrund

VIS-förordningen som omfattar bestämmelser rörande översändande och utbyte av uppgifter om viseringsansökningar inkluderande biometri (fingeravtryck och ansiktsfotografi) antogs den 9 juli 2008. Driftstarten av VIS är ytterligare försenad och tidigare startdatum satt till den 21 december 2009 kommer inte att kunna uppfyllas. Arbetet med utvecklingen och tester av det centrala och de nationella VIS-systemen fortsätter. För att koordinera utrullningen av VIS antogs vid RIF-rådet den 27 november 2008 rådsslutsatser om att inrätta en s.k. Friends of the Presidency on the VIS-grupp. Gruppen ska vara ett stöd för utvecklingen och tillämpningen av de nationella delarna för användning och anslutning till VIS i medlemsstaterna.

Svensk ståndpunkt

För Sverige är driftstarten av VIS är en prioriterad fråga. Sverige som ligger långt framme i förberedelserna för VIS nationellt anser att det är mycket viktigt att VIS inte försenas ytterligare.

Se vidare i bifogad promemoria.

4. Övriga frågor

* * *